

ХВИЛЯ ПСЕВДОНАУКОВИХ ТЕКСТІВ, ЯКИМИ ЗАВАЛЮЮТЬ ВИДАВНИЦТВА

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джека Гроува «Низькоякісні статті та статті, створені за допомогою штучного інтелекту, можуть захлеснути видавництва».

У ній обговорюються результати проведеного Cambridge University Press опитування понад трьох тисяч дослідників щодо впливу ШІ на академічний процес. Вони висловили занепокоєння, що зростання кількості публікацій з низькою якістю чи з використанням контенту, згенерованого ШІ, може перевантажити систему рецензування і підірвати довіру до видавничої екосистеми. Зокрема, 53% вважають, що вплив ШІ на систему академічних публікацій буде негативним, і лише 18 % вбачають в ньому потенціал для покращення. Опитані висловлювали побоювання, що ШІ сприятиме збільшенню текстів, основаних на сумнівних наборах даних, що містять «галюцинації» (вигадкування джерел і тверджень) у тексті й порушенню права інтелектуальної власності. Близько третини опитаних сказали, що через поширення ШІ буде важче отримати належне визнання власних наукових здобутків. Окрім того, посилюється загальний тиск на систему публікацій через зростання обсягу відкритого доступу і число

проіндексованих статей: між 2016 і 2022 роком кількість статей зросла приблизно на 897 тис. (біля 6% на рік). 81% опитаних вважає, що обсяг робіт перевантажив систему рецензування, а 50 % пов'язують погіршення якості рецензії з масовістю поданих статей. Отже, слід припинити гонитву за кількісними показниками в академічному середовищі, а натомість переорієнтувати мотивацію на якість результатів. Необхідна декомпозиція оцінювання наукової діяльності, визнання інших форм внеску (наприклад, даних, програмного забезпечення, рецензій, викладацької роботи), використання альтернативних форматів публікацій і зменшення залежності від метрик журналів. Також видавці мають розробляти низьковартісні, масштабовані альтернативні шляхи публікації, які були б визнані науковою спільнотою. Автор попереджає про системну кризу наукової та видавничої діяльності: коли кількість витісняє сенс, рецензування стає втратою часу, а наукова довіра – надто тонкою ниткою. Якщо університети, наукові журнали й фінансуючі інституції не переглянуть моделі мотивацій, система може зруйнуватися зсередини.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/hLeBX>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_НауковіВидання_новини
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_Бібліотекарям

2025-10-24

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів